

2016

Numan/For use

Design collective

شکوه طالبیان

استاد کامبیز صبری

1/16/2016

مقدمه

در هنر معاصر توجه ویژه ای به تعامل مخاطب با اثر هنری معطوف شده است و هر روزه هنرمندان در جستجو ایده هایشان و رای مرز های بین رشته های مختلف هنری سیر میکنند و امروزه بیشتر از هر زمانه ی دیگری، ویژگی های رشته های مختلف هنری در هم میتنند که به خلق تجربه های خارق العاده منجر شده است ، یکی از برجسته ترین این تجربه ها خلق سازه های تعاملی توسط گروه طراحی "نامن/فر یوز" است که بصورت اینستالیشن در فضا اجرا میشود و حرکت سازه ها در فضای معماری بدیع و نوین است. در ادامه به معرفی هنرمندان گروه ، منبع الهاماتشان ، نحوه شکل گیری ایده ها و پیشبرد کارشان می پردازیم .

در اوایل دهه نود گروهی از طراحان صنعتی که به تازگی فارق التحصیل شده بودند شامل اسون جانک ، کریستوف کاتزلر و نیکولا رادلجکویک ، به منظور تاکید بر سودمندی و کارایی مرکزی طراحی محصول نام برای استفاده را برگزیدند.

اسون جونگ متولد 1973 ، در بریمن اتریش ، فارق التحصیل رشته طراحی صنعتی دانشگاه آنگوانته وین ، فارق التحصیل معماری دانشگاه دیزاین زاگرب و در برلین زندگی میکند . کریستوف کاتزلر متولد 1968 در وین ، اتریش است ابتدا هنرمند ناظر در کارگاه نجاری بود سپس ، در رشته طراحی صنعتی دانشگاه هنرهای کاربردی وین تحصیل کرد و همانجا زندگی میکند. نیکولا رادلجکویک متولد 1971 در ساراجوو ، کرواسی است و فارق التحصیل رشته طراحی صنعتی از آکادمی هنرهای تجسمی ساراجوو و دانشگاه دیزاین زاگرب است . این سه نفر در اجرای پروژه هایی در سراسر دنیا از دیزاین دریا کنار شهر اسپلیت در کرواسی (تصویر 1) تا خلق اینستالیشن های معلق در فضا در شهرهایی از جمله توکیو ، ملبورن ، رم و ... (تصویر 2) دست داشته اند .

آن ها کاوش خود را از الهامات و سوابق قرن بیستم تا بیانیه های باهوس ، کانستراکتیویسم روسیه ، هنر آبستره اروپایی و هنر مفهومی و هنرمندانی چون سول لویت ، جیمز تورل و روتکو آغاز کردند ، و ریشه های هنر خود را در مفهوم قوی مدرنیست های ابتدایی یافتند ، که زمینه های معمول آن از این قبیل است: تبعیت فرم از کاربرد ، به کار بردن فرم های واضح و ساده و حذف هر گونه جزییات اضافی ، حضور بصری سازه و ساختار (که متضاد آن مخفی کردن ساختار است) ، مفهوم حقیقت متریال که برخوردی است به گونه ای که طبیعت و ویژگی متریال حفظ شود ، استفاده از متریال های صنعتی.

علاقه‌ی آن‌ها در دیزاین به گونه‌ای بود که فرمی را برای تعریف فضا طراحی کنند. فضای فکری غالب در هر دو دانشگاه‌های آنها پست‌مدرنیست بود و تعهد آنها به جنبه‌های فردی مدرنیست نوعی سنت شکنی بود. الویت‌ها و اهداف این گروه در هنگام کار کردن بر یک پروژه، روندی است که ابتدا سعی میکنند ایده را در طیف‌های وسیع و زمینه‌های مختلف درک کنند سپس برای دقیق‌تر کردن تمرکز خود و نحوه اجرای آن، اساساً ایده را از همه نظر می‌سنجند، چه مفهومی در ورای آن است، برای چه کسانی طراحی می‌شود و چگونه میتواند فراتر از انتظار ظاهر شود. سپس به یافتن ایده می‌پردازند جایی که مشکلات را به فرصت‌ها تبدیل میکنند.

در 1999، سی و چهارمین جایزه‌ی گرند پریکس برای پروژه‌ی طراحی «استریو استدیو» (تصویر 3) در شهر زاگرب که نقطه‌ی شروعی برای کار در حوزه‌های تئاتر، طراحی استیج، طراحی کلوب‌ها، طراحی ایونت‌های عمومی و جشن‌ها، طراحی نمایشگاه‌ها و طراحی‌های هنری بود، اکنون کارشان از حوضه‌ی طراحی محصول خارج شده بود و "برای استفاده" برایشان کافی نبود در زمان بدست آوردن جایزه‌ی گرند پریکس نام خود را از برای استفاده به "نامن / برای استفاده" تغییر دادند.

"نامن" (Numen) مشتقی از کلمه phenomen است، phenomen حقیقتی است که پدیدار فیزیکی دارد می‌تواند مشاهده شود و اتفاق بیوفتد. نامن متضاد فنامن است چیز است که پدیداری ندارد، وجود خارجی ندارد و قابل مشاهده نیست و شامل تمامی مفاهیمیست که پدیداری ندارند بر اساس این تعریف این گروه هنر خود را بدین گونه می‌بینند که هر چند اثر نهایی آن پدیدار فیزیکی دارد ولی در واقع این پدیدار فیزیکی نمایانگر دنیای نامن است که در آن هر اتفاقی میتواند پدیدار شود.

طراحی صنعتی به عنوان رشته ی اولیه ی هنرمندان این گروه بصورت این است که طراحی صنعتی یک آگاهی کامل از نیاز های و رویا های مخاطب می طلبد که در اینستالیشن هایشان بازدیدکنندگان بصورت کلی یک پروژه ی طراحی صنعتی میبینند که خدماتی را عرضه میکند که نیاز به بازسازی یک فضای غیر ثابت و متغییر و دور شدن از دنیای روزمره را پاسخگوست . از دیدگاه طراحی صنعتی ایده آلمان سازه ایست که بتوان درون آن قدم زد و قابلیت این را داشته باشد که پس از اتمام یک پروژه بتوان آن را دوباره در جای دیگر نصب کرد. در اکثر مجسمه ها یا اینستالیشن ها بازدیدکنندگان تعامل فیزیکی با اثر ندارند ولی برای این گروه کاملاً این امر مهم است که مردم بتوانند درون آن بروند و فضای خلق شده ای را تجربه کنند و در زمانی که درون اینستالیشن هستند وزنشان بر فرم کار تاثیر می گذارد و به تقابل آن فرم این سازه ها نیز نوعی بستری را برای ارتباط اجتماعی تعریف میکند که بر ارتباط برقرار کردن افرادی که درون سازه هستند تاثیر میگذارد و میتواند گفت که این آثار بر مخاطبینشان تاثیر مستقیم فرمیک میگذارد و همچنین مخاطبان بر این آثار نیز همان تاثیر مسقیم فرمیک را دارند که تعاملی خاص را پدید آورده است. در روند تکامل این آثار ایده ی آن ها به سویی میرود که بتوانند این سازه ها را بین دو ساختمان اجرا کنند و افراد دو ساختمان از طریق پنجره هایشان به درون این سازه ها وارد شوند . در واقع هنرشان برای ایجاد فرم جدیدی از ارتباطات اجتماعی و تعامل بیشتر انسان ها خارج از دنیای روزمره است.

کار کردن در پروژه های تئاتر و اینستالیشن با عث رهایی این هنرمندان از اصول خشک هنر های کاربردی و حیات بازی گونه ی دیگر رشته ها بر کار این گروه تاثیر گذاشت و آن ها الهامات خود را از طراحی صحنه گرفتند و آن ها را در فضا های مختلف خارج از محدودیت های تئاتر اجرا کردند. کار کردن در تئاتر به گونه ای بود که نباید راه بازیگران ، نور و عوامل صحنه را بگیرد و در عین حال قاب و صحنه ای برای آن طراحی کند که به آن هویت بصری ببخشد بر خلاف اینستالیشن ها که تلاش بر تغییر مسیر مردم بود تا حسی از منعطف و غیر قطعی بودن را به مخاطب القا کند و به نوعی قطعیت و ثبوت دنیای روزمره را از بین میبرد . طراحی محصول متفاوت بود به طوری که محصول برای انجام خدماتی به مردم بود و کاربر میبایست در طول استفاده ی مکرر از یک محصول لایه های مختلف آن را کشف کند و از آن لذت ببرد .

سال 2002 در بی ینال دیزاین سنت استین شرکت کردند و سال 2003 اولین نمایشگاه انفرادی خود را بر گزار کردند. در 2005 شرکت طراحی فرنیچر «المنت» (تصویر 4) را در کرواسی تاسیس کردند که کانسپت کار آن بر اساس فرم های ابتدایی و ساده شکل گرفته است و منبع درآمدها را از این طریق تامین میکردند. طراحی صحنه ی اینفرنو (Error! Reference source not found.) اثر دانتیه آلیگری اولین کار برجسته ی این گروه در زمینه طراحی صحنه است که در تئاتر ملی ماریا گوررو در سال 2005 مادرید به اجرا در آمده است ، اینفرنو به سبب اینکه تئاتری بود در فضای جایگزین فضای واقعی که زندگی پس از مرگ را را تداعی میکند و ابعاد بزرگ در معماری فراواقعی برای تجربه کردن "نامن لایت" (تصویر 6) مناسب بود، نامن لایت همان انعکاس و انکثار نور و فضا است که با مکنده ی هوا اعوجاج ایجاد میشود ، طراحی صحنه ی این تئاتر دیوار چهارمی را پدید آورد تقسیم بندی خیال گونه ای که مرز بین تماشاچیان در دنیای واقعی و صحنه ی خلق شده ای در تئاتر بود این دیوار آینه ای شفاف است که وقتی نور در درون آن هست از درون و برای بازیگران بصورت آینه نمایان میشود و از بیرون مثل شیشه شفاف میشود . فضای ایزوله شده برای

بازیگران تجربه‌ی جدیدی است که تماشاچیان را نمی‌بینند و تمام فضا برایشان صحنه است. اسون جونک درباره این کار می‌گوید: «فشرده‌گی و عمق سورئال را در ابعاد بزرگ گسترش دادیم تا فرمی فرا واقعی برای این تئاتر ارائه کند که مناسب فضای پس از مرگ بود، استیج صحنه اکنون تبدیل به بی نهایت انعکاس صحنه شد.»

در دهه ۱۹۸۰ و به زودی در دهه ۹۰ willim forsythe متنی تحت عنوان فرم‌های هندسی، خطوط و نورپردازی و اطلاعات معماری داخلی، رقص برای مدرسه باله فرانکفرت ترجمه کرد. او از نقاشی‌های فضایی دنیل لیپسکیند الهام گرفته بود. این نمونه از چگونگی ارتباط دو هنر و تاثیر گذریشان بر همدیگر بود. ارتباط عمیقی میان معماری و همچنین رقص جرقه خورد. طراحی صحنه‌ی "مسخ" اثر اُوید (تصویر 7) که جرقه ایده‌های اینستالیشن‌هایشان بود، ایده‌ی اولیه اش از یک مفهوم تئوری از طراحی صحنه‌ای برای پرفورمنس رقص نامعین و تخیلی است، شکل گرفته است که منطق آن این گونه است که اگر هر رقصنده‌ی ردی از جنس نوار چسب از حرکت خود در فضا را بر جای بگذارد صحنه‌ی نهایی برای یک پرفورمنس رقص همچنین نقشه‌ای از طراحی رقص است، با تمام مدارهای که بصورت همزمان با هم وجود دارند اثر در واقع شبکه‌ایست از حرکات ثابت شده در زمان. رقصنده‌ها دقیقاً با رقص خود لایه لایه فرم صحنه را با دست‌هایشان می‌سازند و از این طریق ریشه‌های دنیا فرم‌های ارگانیک و افسانه خلق را به صحنه آوردند از بافتن مداوم ساختاری ظریف و شکننده اسپیرال در راستای عمودی آن یادآور برج بابل، جوهره نزاع انسان، عرفان و علم است.

ایده ی طراحی صحنه مسخ آغازی برای پروژه های اینستالیشن نامن شد . نامن تنها از نوارهای بسته بندی شده برای خلق جسمی بزرگ، و حمایت وضعیت پبله ها استفاده میکند، تا بازدید کننده ها بتوانند در درون آن بالا روند و به کاوش بپردازند. تاسیسات، شبیه عنکبوت های بزرگ هولناک است، که در مقیاس و قلمروی خود، طی سالها رشد پیدا کرده اند ، اولین بار در گالری کوچک کرواسی گسترش یافته اند(تصویر 10) ، سپس در اتاق زیر شیروانی هنگام هفته ی طراحی وین در ماه اکتبر رها شدند. در آخرین نصب، درون اودئون، "ساختمان قدیمی معاملات ارز و بورس اوراق بهادار در وین " تصویر 13 ، گروه تقریباً از 117000 فوت و 100 پوند نوار استفاده کرد. " نصب و راه اندازی بر اساس این ایده بود که از حرکت رقصندگان در میان ستونها اجرای رقص انجام می گرفت " کریستف کاتزler Christoph Katzler برای استفاده توضیح می دهد. "رقصندگان نوار را به هنگامیکه حرکت میکنند، کش می دهند؛ لذا شکل ایجاد شده نشان دهنده مسیر حرکات موزون است . "مجموعه ای از رولهای شفاف که منجر به نمایش همچنین فرمهای حرکت داری شدند. بیشتر این ساختار تو خالی و بافت شریانی خانه ها جهان دیگری را یادآور می شود .

بر اساس قوانینی داربستها و ردیف ستون های موجود ، بسته به محل نصبشان صدها رول از نوار های باریک پیچیده می شوند و ساختار فضاهای ایجاد شده را در مقابل وزن بازدیدکنندگانی که در داخل آن حرکت می کنند محافظت می کند تصویر 11. طرح نهایی خود به خود مانند پبله ای است که اتفاق های اجتماعی را که در درونش رخ می دهد را نمایش می دهد تصویر 8. به گفته ی جانک "این فرم بسیار عالی است و شکل آن توسط نیروهای کششی و فشاری شکل گرفته است، ما نقاط اتصال را مشخص کرده ایم و سپس متوجه شدیم که حجم ما چگونه خواهد شد". نتیجه یک نمونه شفاف و آینده گرا است که جذابیت آن از داخل به اندازه ی جذابیت خارجی آن است. به عنوان یک تجربه حرکتی ، بازدیدکنندگان ماجراجو می توانند

در میان تونل نواری به دنیایی دیگر بروند، در حالی که سایر بازدیدکنندگان در حال تماشای سایه های نامعلوم آنها از زیرچیدمان هستند.

برای ساخت این سازه ها فرم ابتدایی و کلی آن را دستی طراحی میکنند سپس آنقدر نوار ها را روی هم میچسبانند که کار نهایی هرچند هم اشتباهاتی در روند کار پیش بیاید بخاطر کشش شدید ، فرم مطلوب و پیچیده ای از ترکیب معماری و سطوح غیر هندسی را پدید می آورد برای طراحی چگونگی فرم آن از سیستم های زنده ارگانیک ، موجودات در حال شکل گرفتن ، پیله ها و تار عنکبوت الهام میگیرفتند. در روند پیشبرد کار برای اینکه نوار چسب انبوه برای محیط زیست مناسب نبود و در هر پروژه انبوهی از چسب استفاده میشدد و پس از اجرا دور ریخته میشد به طراحی همین فرم با تور های نجات پرداختند که نام آن را نت (Net) گذاشتند. نومن درباره این طراحی میگوید: «این یک سازه مفهومی جدید است که با تورهای نجات طراحی شده و فرم یک لوله بسته را ایجاد می کند که به صورت طولی ادامه پیدا کرده است. این شی با استفاده از طناب های الاستیکی متعدد از سطوح اطراف آویزان شده و مانند یک سازه مرکزی تونل مانند در این گالری به کار گرفته شده است». در این سازه جدید، تیم طراحی از رشته های الاستیک برای آویزان کردن تونل هایی از تورهای سیاه در داخل اتاقی های بزرگ ساختمان استفاده کرده است. این تونل های توری مسیری را بین فضاهای مختلف ایجاد کرده و از سوراخ های روی کف به بالا آمده و دور ستون های ساختمان می چرخند. برخی از این تونل ها بن بست هستند.

طناب های کشی نگه دارنده تونل باعث می شود این سازه ها در زمان عبور افراد بالا و پایین بپرند. تصویر 13 بافت باز این تورها به کاربران امکان می دهد دیگران را در تونل های دیگر ببینند. طراح این تونل ها می گوید: «این حد پراکنده بودن نگه دارنده های سازه حتی امکان توزیع نیرو را هم فراهم کرده و نوعی احساس نرمی و کاملاً شفاف بودن را هم زمان با عبور از خال های معماری ساختمان در سازه به وجود می آورد. این مسئله موجب می شود حس سیال بودن به فرد داخل آن دست دهد» (تصویر 14.)

می‌توان کل سازه را باز کرده و حتی با شکلی متفاوت در مکانی دیگر نصب کرد. نیومن می‌گوید: «هندسه نامنظم این تونل‌ها با شکل نامنظم طناب‌های نگه دارنده تعریف می‌شود که آن را با پاراسایت عالی تبدیل می‌کند. این سازه با هر جا و هر شرایطی کاملاً سازگاری پیدا می‌کند.

منابع

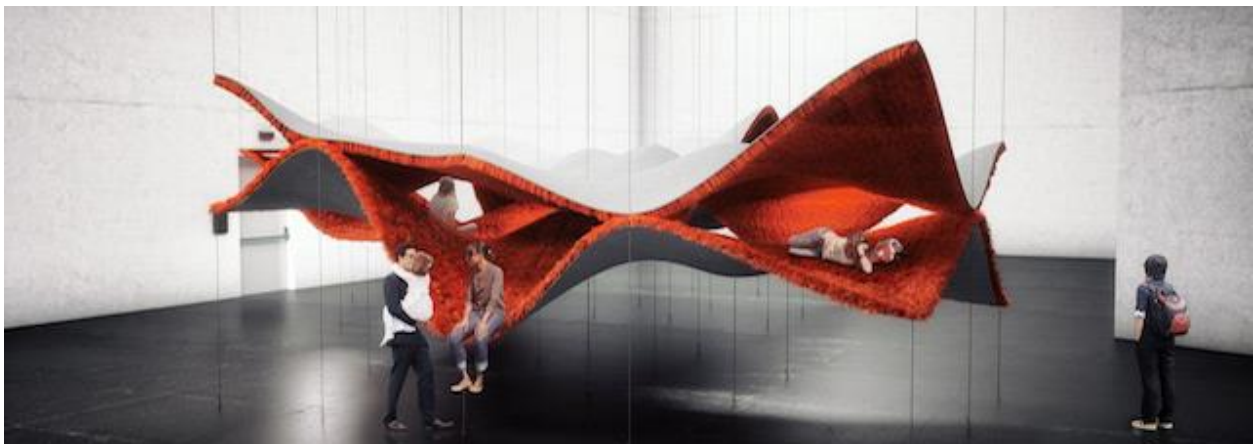
- <http://www.numen.eu/>
- <http://www.honargardi.com/%D9%86%D9%85%D8%A7%DB%8C%D8%B4%DA%AF%D8%A7%D9%87-%D8%AF%D8%B1%D9%88%D9%86-%D8%AF%D8%B1-%D9%BE%D9%84%D9%87-%D8%AA%D9%88%DA%A9%DB%8C%D9%88-%D8%AF%D8%B1-%D9%BE%D8%A7%D8%B1%DB%8C%D8%B3/>
- <http://www.etoood.com/NewsShow.aspx?nw=1083>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Modern_architecture
- <http://ikonartsfoundation.org/design-collective-numenfor-use/>
- <http://www.designboom.com/art/numenfor-use-net-linz-ok-haus-09-29-2014/>

تصاویر

تصویر 1

1

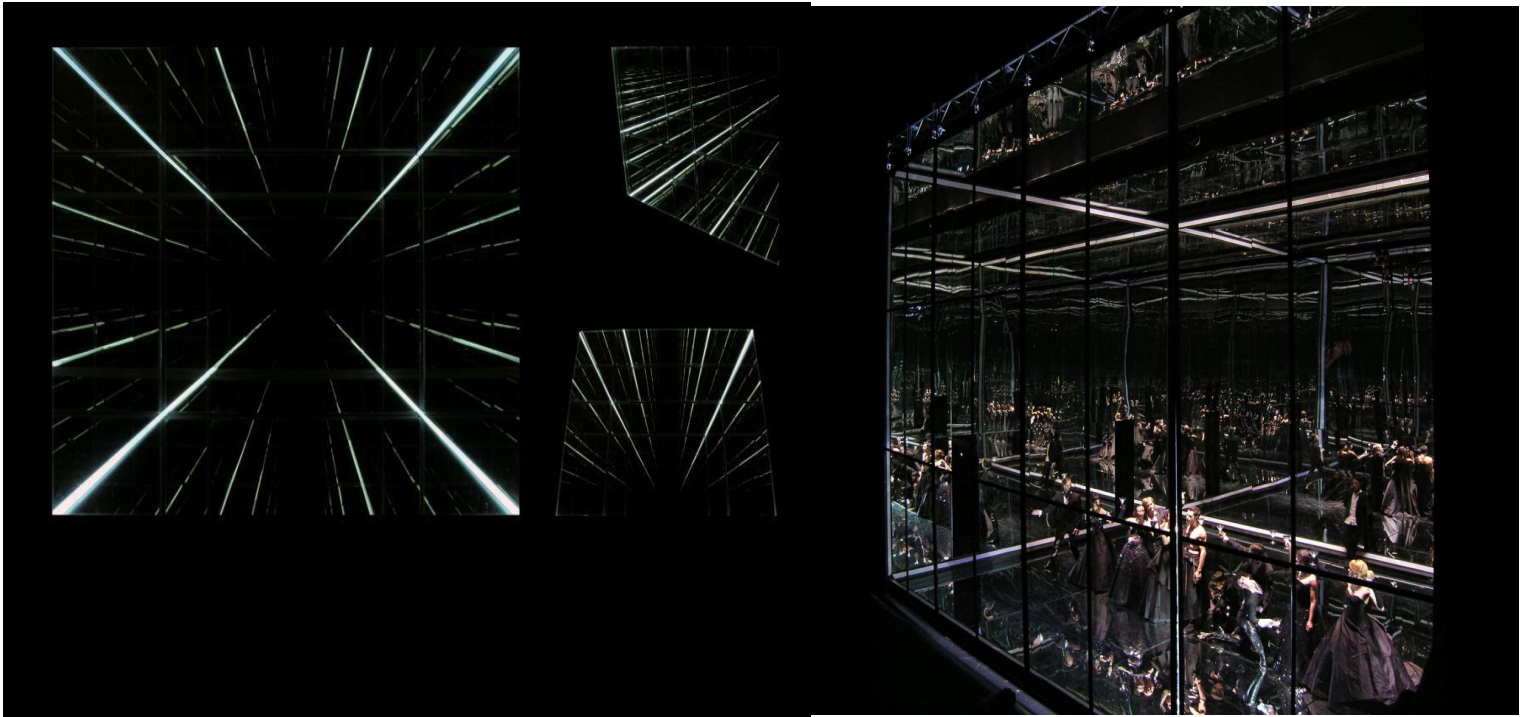
تصویر 2

تصویر 3

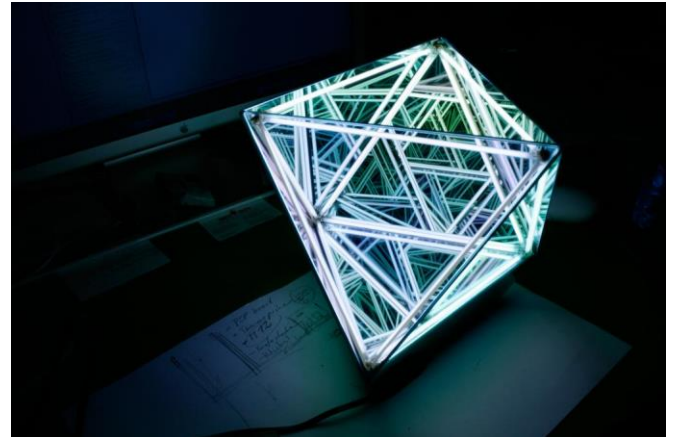
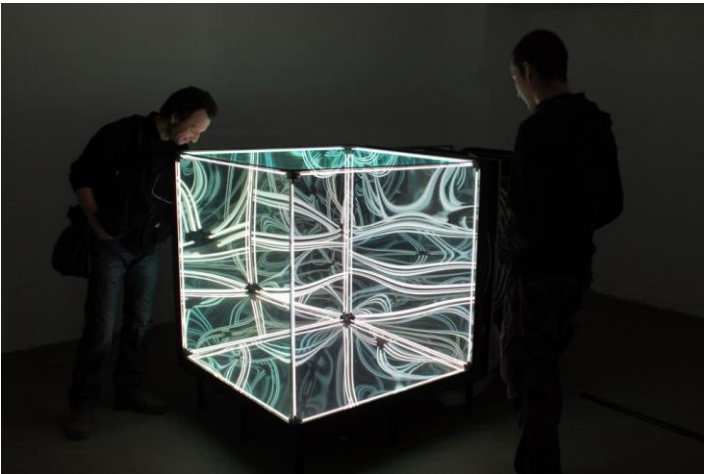
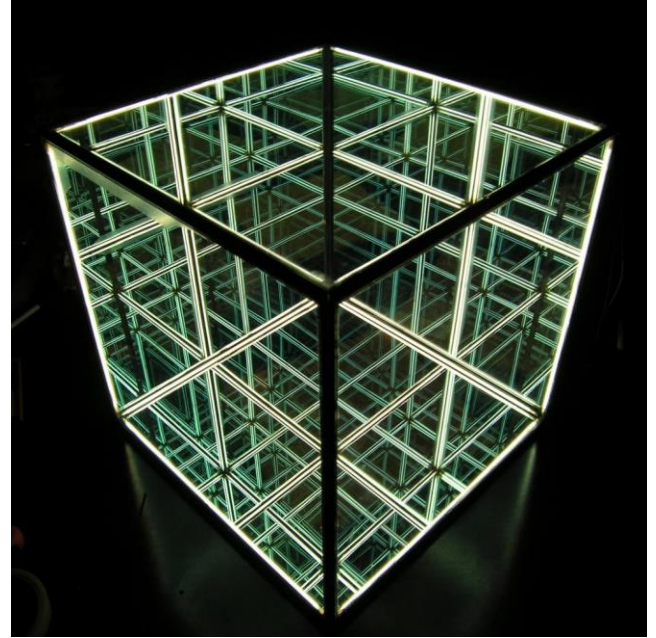

تصویر 4

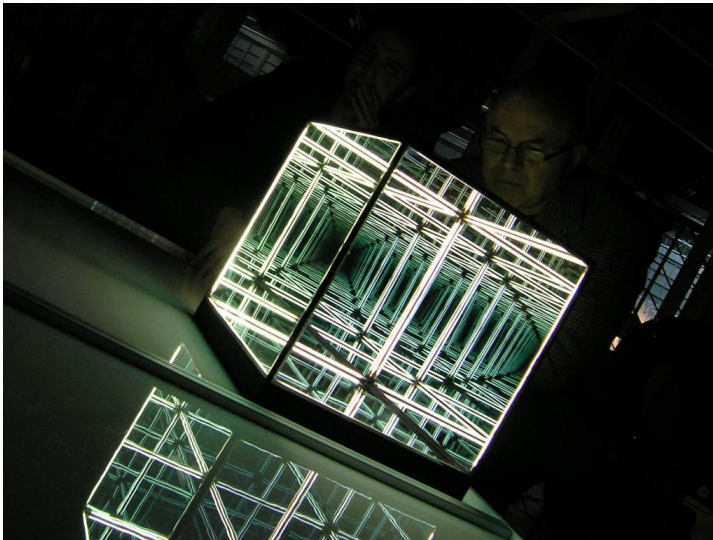

تصویر 5

تصویر 6

تصویر 7

تصویر 8

12 تصویر

13 تصویر

14 تصویر